

SERIE
SERIES
SERIE
SERIE

B

CILT
VOLUME
BAND
TOME

31

SAYI
NUMBER
HEFT
FASCICULE

1

1981

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

ORMAN FAKÜLTESİ

DERGİSİ

REVIEW OF THE FACULTY OF FORESTRY,
UNIVERSITY OF ISTANBUL
ZEITSCHRIFT DER FORSTLICHEN FAKULTÄT
DER UNIVERSITÄT ISTANBUL

REVUE DE LA FACULTÉ FORESTIÈRE
DE L'UNIVERSITÉ D'ISTANBUL

ORMAN EKOSİSTEMİ VE ÇEVRESİNE YAPTIĞI ETKİLER ¹

Prof. Dr. Fikret SAATÇIOĞLU ²

Kuruluşu ve amaçları Sayın Dekanımız tarafından çeşitli yönleri ile açıklanan «Dünya Ormancılık Günü» vesilesi ile benden bir konuşma yapmam istendi. Bu isteğe uyarak ormancılık gününün sizlere dile getirilmesini öngördüğü sorunlardan biri ve belki de en önemlisi olan «Orman Ekosistemi ve Çevresine Yaptığı Etkileri» konusunda kısa bir konuşma yapmak istiyorum.

Genellikle bilimde ormanların hizmetleri, ödevleri ve etkileri işleniş biçimindeki bazı farklılıklara rağmen klasik olarak «ekonomik» «kültürel» ve «sosyal - politik» olmak üzere başlıca üç alanda toplanır. «Ormanların direkt ve endirekt etkileri» veya «ekonomik, kolektif fonksiyonları» kavramları da bir çok müellifler tarafından kullanılır.

Türkiye ormanlarının ekonomik fonksiyonları veya millî ekonomimiz bakımından en önemli ödevi, kısaca Türkiye piyasalarını sürekli olarak çeşitli orman ürünleri ile beslemektir. Bu ödev, orman kaynaklarımızın materyal gereksinmelerimizi karşılama hizmet ve fonksiyonu olarak özetlenebilir.

Ormanlardan beklenen sosyal - politik fonksiyonlar ise, bilhassa elverişsiz arazi ve yaşam koşulları içinde yer yer geçim standartları düşük kalmış olan tipik orman köylüsü için büyük önem taşır. Konuşmam dışında kalacak olan bu konular üzerine ilgili ve yetkililer tarafından büyük araştırmalar yapılmış ve ciltlerce kitap yazılmıştır.

Ben bu konuşmamda evvelâ etki objesi olan ormanın mahiyetini bilimsel hüviyetini kısaca izah ettikten sonra, ormanın çevre üzerindeki etkileri arasında çok önemli ve güncel telâkki ettiğim orman ve su rejimi konusunu ana çizgileri ile özetlemeye ve nihayet Ulu Önderimiz Atatürk'ün aynı konulardaki bize ilham kaynağı olan çok değerli düşünce ve direktiflerinden bazılarını dile getirmeye çalışacağım.

Ormanın çevresine ve insan dünyasına etkileri oldukça komplike ve sayısız denebilecek kadar fazla hayat müşareketlerine veya yaşama ortaklıklarına dayanır ki, bunların da ana kaynağını büyükçe alanlarda birarada bulunan ve belirli bir kapallık gösteren orman ağaçları oluşturur. Bu nedenle ormanın çevre etkilerini ancak bir bütünlük içinde anlamamız ve kavramamız mümkündür. Bu konuda belirli bir sonuca varabilmek için ormanın ne olduğunu, bünye ve mahiyetini bilimsel olarak açıklığa kavuşturmak gerekir.

Uzun yıllar süren bilimsel araştırmaların varlığı en yeni sonuçlara göre orman,

¹ Bu yazı, İ.Ö. Orman Fakültesinde 23.3.1981 tarihinde kutlanan Dünya Ormancılık Gününde sunulmuştur.

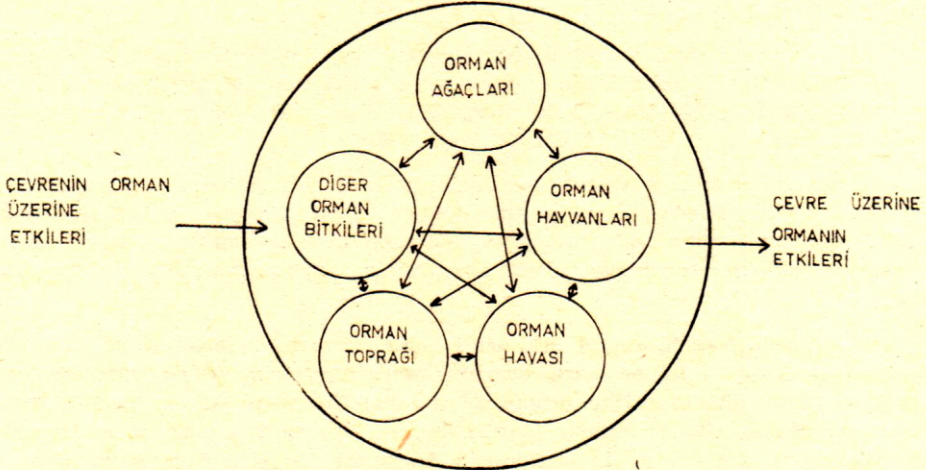
² İ.Ö. Orman Fakültesi Silvikültür Kürsüsü, Bahçeköy - İstanbul.

bir ekosistemdir. Bu sistem, sadece büyükçe alanları örten ve kapalı bir durum gösteren ağaçlardan oluşmaz; orman ekosistemi aynı zamanda canlı ve cansız birçok faktörlerin etkiledikleri ve yönlendirdikleri bir ilişkiler manzumesi veya ilişkiler bütünlüğü hüviyetindedir. Bu itibarla orman bio-top yani cansız çevreden ve çok çeşitli canlıların oluşturduğu biozönoselerden kaynaklanır. Orman ekosistemi içinde etkili olan faktörleri ve komponentleri yani bütünüün parçalarını ileri derecede basitleştirerek şu dört grupta toplayabiliriz :

- 1) Ormanın iç iklimi
- 2) Orman toprağı
- 3) Ormanın bitki dünyası (ağaçlar, ağaçcık ve çalılar, toprak vejetasyonu, mantarlar v.s.)
- 4) Ormanın hayvan dünyası

Bu faktörler orman ekosistemi içersinde birbirlerini karşılıklı olarak etkilerler. Bu nedenledir ki, bir faktördeki değişme diğerlerine yansır ve diğerleri üzerinde de etkisini gösterir. Böylece bilimsel anlamda orman ekosistemi, birbirlerine girift faktörlerin çok komplike bir ilişkiler bütünlüğünü oluşturur. Çevre orman ekosistemine etki yapar, ekosistem de bu çevreyi türlü biçimlerde ve boyutlarda etkiler (Şema). Orman ekosistemi dinamik ve kendi içinde ve dışında dengeli bir sistemdir.

"ORMAN" EKOSİSTEMİNİN SEMASI

Orman ekosisteminin belirtilen dengeli dinamikmi, onun çevre üzerine yaptığı etkiler bakımından büyük önem taşır. Bu etkiler olumlu olmakla kalmazlar, aynı zamanda bazı çevre yüklerini ve zararlarını gidermeye de muktedir olurlar. Bunlar ayrıca ekolojik olarak doğa elemanlarını dengelerler ve stabilize bir duruma getirirler. Orman ekosistem çarkı içinde sürekli olarak enerjilerin, maddelerin ve organizmaların çevre ile bir alışveriş durumu altında bulunduğu saptanmıştır. Bu nitelikleri ile orman ekosistemi doğanın en önemli parçasıdır. Orman ekosisteminin çevre üzerine yaptığı etkiler «ormanların kolektif - kültürel» hizmet ve fonksiyonlarıdır. Bu fonksiyonların belli başlı en önemlilerini «Orman ve Su rejimi» «Toprak koruyucusu olarak orman», «Rekreasyon, dinlenme kaynağı olarak orman» «Çığlara

karşı orman», «Orman ve rüzgâr koruması», «Orman ve hava kirliliği» konularında özetlemek ve belirlemek mümkündür. Bu fonksiyonların her biri hakkında uzun ve çok geniş araştırmalar ve yayınlar vardır. Bu etkiler, doğa - insan ilişkileri çerçevesinde günümüzün genel insan yaşantısında çok büyük rol oynarlar. Bu nedendir ki ormanın çevre etkileri, klasik ormancılık ve bilhassa orman politikası literatüründe «Ormanın mutluluk getiren etkileri» olarak mütalâa edilir.

Orman ekosisteminin çevre üzerine türlü yönlerde yaptığı bütünüyle yararlı ve olumlu etkiler, sanıldığından daha çok büyük boyutlara ulaşmaktadır. Bu konuda yapılan çok geniş araştırmalar, ormanların kapladıkları alanların yaklaşık 2,5-3 katı genişlikte memleket alanlarını etkilediklerini açıkça göstermiştir. Ayrıca bu etkilerin, bilhassa su rejimi bakımından dağlık mıntikalardan ve yamaçlardan derelere ve ovalara doğru daha fazla arttıkları ve insan - doğa ilişkileri bakımından belirginleştikleri de saptanmıştır. Bu itibarladır ki, orman ekosisteminin hayırlı ve mutlu sonuçlarının gerçekleşebilmeleri için, herhangi bir memleket yüzölçümünün yaklaşık % 25 - 30 unun doyurucu yapıda ve bünyede orman vejetasyonu ile kaplı olması gerekiyor.

İnsanlar önceleri ormanların sadece materyal hizmetlerine ve ürünlerine yönelmişlerdir; fakat aşırı ekonomik - materyal görüş ve bu görüşün gerektirdiği silvi-kültürel müdahale ve davranışların hüsranlı sonuçlarıyla karşılaşan toplumlar, uzun bir zaman sonra orman ekosisteminin çevreye yaptığı kolektif - kültürel etkilerin ve hizmetlerin yer yer daha çok büyük önem taşıdığını saptamakta gecikmemişlerdir. Bazı Avrupa memleketleri bu hatalı yoldan dönüş çabaları içindedir. Konu ile ilgili olarak 1936 yılında Bavyera Eyaleti Ormancılar Derneğinin Münih şehrinde yaptığı ve bir çok Bakanların katıldığı büyük toplantıdaki ibret verici bir konuşmayı burada dile getirmekte yarar görüyorum. Bir konuşmacının Bavyera ormanlarının hazineye sağladığı ekonomik katkılardan söz etmesi üzerine Maliye Bakanı kürsüye gelerek şu sözleri söylemişti :

«Bir üye ormanların hazineye sağladıkları büyük ekonomik yardımdan bahsetti; Maliye Bakanı olarak bu konuda bir hususu bilginize sunmak isterim, biz Alman Ulusu olarak güzel ormanlarımızı getirdikleri ekonomik yararlar için değil, onların doğamıza, halk sağlığına, bedeni ve ruhsal durumumuza yaptıkları paha biçilmez mutluluk getirici etkileri, nihayet bir Alman insanını doğadan ve güzel ormanlarından yoksun etmenin düşünülemediği gerçeği dolayısıyla seviyor, sayıyoruz ve göz bebeğimiz kadar koruyoruz; onsuz zinde bir çalışmaya ve yaratıcı güce sahip olamayacağımız inancındayız. Yoksa ben Devlet Millî piyangosundan ormanların getirdiği gelire yakın para sağlamaktayım». Sayın Bakanın % 30 u ormanla örtülü bir memlekette ulusunun en içten duygularına tercüman olduğu kanısındayım.

Bununla beraber nüfusları az, fakat ormanları fazla ve orman oranları yüksek (% 40 ve daha fazla) olan Finlandiya, İsveç gibi bazı Kuzey memleketlerinde orman ürünlerinin bu memleketlerin millî ekonomilerine yaptıkları katkılarının olağanüstü yüksek oluşu, ormanların kolektif - kültürel çevre etkilerinden genellikle beklenen yararları arka planda bırakmaktadır. Esasen çevrenin büyük bölümünün düzenli dağılıfta ve büyüklükte ormanlarla örtülü olduğu bu gibi memleketlerde orman - çevre - insan ilişkileri bir sorun olmaktan çıkar. Ancak önemle belirtmek gerekir ki bu gibi istisnai ve özel orman koşulları tamamen farklı durumdaki Avrupa, fakat bilhassa Akdeniz havzası memleketleri için geçerli bir ölçü olarak mütalâa edilemez.

Ormanların kolektif - kültürel çevre etkilerinin ağırlığı ve karakteri, kuşkusuz memleketten memlekete değişir. Sorun, Türkiye için mütalâa edilecek olursa ka-naatıma göre hemen şu açık sonuca varmak gerekir ki, ormanların rekreasyon, ge-niş anlamda ve kapsamda halk sağlığı olmak üzere demin belirttiğim insanları her cepheden mutlu kılan kolektif - kültürel fonksiyonları arasında «Türkiye doğasını koruma», «Erozyonu önleme» ve bunlarla doğrudan ilişkili olarak «Türkiye'nin su rejimini düzenleyici» rolü ve hizmetleri başta gelir. Zira bu fonksiyon, Türkiye'de doğa ve insan ilişkileri bakımından zaman zaman ve yer yer küçümsenemeyecek fe-lâket ve ıstırafları önleyici mahiyettedir.

Kalite, kantite bakımından yetersiz ve dağılım bakımından da düzensiz memle-ketlerde su rejimi bozulur, yağmur ve kar erimeleriyle meydana gelen su hareket-leri başı boş bir hal alır. Bu durumun belli başlı tezahürleri küçük veya büyük su taşkınları, sel afetleri, toprak aşınmaları, erozyon ve toprak yığılmaları siltasyon-dur. Üzülerek ifade etmek zorundayım ki, yüzyıllarca süren düzensiz, aşırı hatta radikal müdahalelerin, hayvan otlatması ve yangınlar sonucunda ormanlarının bü-yük bölümü yok olmuş, kalanların da büyük bölümü az veya çok derecelerde ha-rap hale getirilmiş ve dolayısı ile doğası da yer yer büyük ölçüde tahrip edilmiş olan Türkiye, biraz evvel belirttiğim büyük sel baskınlarına ve ıstıraplı durumlara sık sık sahne olan bir ülkedir; hatta büyük acıları birlikte getiren haller ve olaylar ba-zı yıllar millî felâket görünümü almaktadır. Bu konuda misal vermek için fazla ge-rilere gitmeye de lüzum yoktur ve sadece en yakın geçmişe bir göz atmak yeter-lidir. Geçen yıl (1980) başta Seyhan ve Ceyhan muntıkaları olmak üzere memleke-timizin çeşitli yörelerinde ve hatta bir çok kentlerinde meydana gelen ve yüzbinler-ce dekar ekili alanları ürünleriyle birlikte harap eden, birçok yerleşim alanlarını, karayollarını su ve çamur altında bırakarak büyük can ve mal kayıplarına neden olan, barajlarımızı tehlikeli biçimlerde zorlayan su taşkınları ve sel afetlerinin mil-letçe paylaşılan acılarını hatırlamamak herhalde mümkün değildir. Yine hatırlana-cağı gibi bu ve benzeri yörelere yardım malzemesinin ulaştırılması ve Devlet ilgili ve yetkililerinin yerinde inceleme yapabilmeleri, ancak helikopterlerle mümkün ola-bilmiştir. Bu yılda İstanbul çevresinde Mart ayı başlarında yağan sağnak yağmur-lar nedeniyle su seviyesi tehlikeli biçimde yükselen Alibeyköy barajının kapakla-rından sadece birinin açılması zorunluğu, kentin bazı semtlerini su istilâsına uğrat-mış ve sularla dolan caddelerde halk botlarla iş yerlerine gitmek zorunda kalmış-tır. Sakarya, Konya, Eskişehir ve bilhassa Ankara'da yakın zamanlara kadar Ba-yındır ve Çubuk barajlarını zorlayan su kitlelerinin neden olduğu ve bir çok semt-leri ve evleri su altında bırakan taşkınlar kayda değer. Bunların 1981 yılı ilkbahar sağnak yağmurlarının ve kar erimelerinin meydana getirmesi muhtemel su taşkın-larının felâket habercileri olmamalarını candan dileriz.

Kesinlikle vurgulamak yerinde olur ki, ormanlarımızın ve Türkiye tabiatının haraplanması ile birlikte gelen ve zaman zaman felâketli boyutlara ulaşan bu olay-ların baş nedeni, memleket ölçüsünde su rejiminin bozulmuş olması ve yağışlarla çıplak toprak yüzüne ulaşan suların eğilimli arazide gittikçe artan miktarda ve hızda toprağı aşındırıcı, engelleri yıkıcı, basık alanları ve bilhassa ovaları istilâ edi-cî güçlere dönüşmesidir. Bu arada çay, dere ve nehir mecraları suların birlikte sü-rüklediği toprak, taş ve molozla dolar ve bu olaylarda bazen kara ve demiryolları da büyük tahribata uğrar. Üzülerek ifade etmek zorundayız ki, memleketimizin he-men her bölgesinde ormansız dağlar ve yamaçlar bitki toprağından büyük ölçüde yoksundur ve buralarda sadece meydana çıkan ana kayalar görülür. Bu durumun en belirgin örneklerini maalesef bütün Akdeniz havzası gösteriyor. Toros dağ sil-

silelerinin yamaçları baştan aşağı kalker kayaları ile karstik ve verimsiz, çoraklaşmış araziler haline gelmiştir. Doğu Akdeniz'in Toroslarından başka, bir zamanlar Roma İmparatorluğunun tahıl ambarı olarak kabul edilen Sicilya, İspanya ve Kuzey Afrika'da bugün geniş memleket parçaları kurak, verimsiz ve çıplak kayalıklar halindedir. Türkiye'de ve biraz evvel değinilen ülkelerde, ormanın yarattığı ve sürdürdüğü fakat bugün yok olan bereketliliği kanıtlayan korkunç misallere raslamak mümkündür. Son ormanların kaybolması ile toprak ve rüzgar erozyonu, karstlaşma, su taşkınları ve kuraklık başlamıştır. WECK (1957) Dünyada orman tahribatıyla meydana gelen çoraklaşmış veya yabanlaşmış arazinin miktarını 450 milyon hektar olarak tahmin ediyor. Sovyetler Birliğinin tüm mıntıkaları için ZVONKOV (1963) erozyon dolayısıyla haraplamaya uğrayan alanı 200 milyon hektar olarak göstermektedir.

Yapılan birçok araştırmalar ve ölçmeler göstermiştir ki, yağışın bir bölümü ağaç tepeleri tarafından tutulur. Intersepsiyon denen bu olay sonucunda hızı ve tahrip gücü önlenen suyun hakim yağış karakterine ve ormanı oluşturan türlere ve kapalılık derecesine göre değişmek üzere yıllık yağışın yaklaşık % 10 - 50 si toprağa ulaşamaz.

Buna göre yağışın yaklaşık üçte ikisinin orman toprağına ulaştığını kabul edebiliriz. Bunun da bir bölümü toprak vejetasyonu tarafından alakonur, buharlaşmaya uğrar. Burada su rejimi bakımından en önemli husus, çalı tabakasının ve humuslu üst toprağın büyük su emme ve tutma kapasitesine sahip olmaları ve bundan başka toprağa ulaşan suyun büyük bir bölümünün ormanda hızla sızmasıdır. Böylece yüzeysel akım durdurulmuş veya en azından ileri derecelerde geciktirilmiş olur. Sızan sular taban suyunu zenginleştirir, kaynakları ve dereleri besler ve ovaların bereketini artırır.

Gelişmiş memleketlerde ormanla su rejimi arasındaki önemli ilişkiler büyük araştırmalara konu teşkil etmiş ve ormanın bu alanda yaptığı mutlu etkiler türlü yanlarıyla saptanmıştır. Bunlar, Avrupa'da ve son zamanlarda Birleşik Amerika'da başlı başına bir ormancılık hidroloji bilim dalı haline gelmiştir. İsviçre'de Arnold Engler (1869 - 1923) ormancılık hidrolojisinin kurucusu olarak gösterilir. 1919 yılında ormanın kaynaklar ve suların durumu üzerine yaptığı klasik araştırma yayınları, dünyada ilgili çevrelerde büyük yankılar uyandırmıştır. Memleketimizde de bazı çok kritik mıntikalarda ve dere havzalarında gerek ormancılarımızın ve gerekse bilhassa Fakültemiz ilgili Kürsülerinin etüd, araştırma ve deneysel çalışmaları olumlu buluşlarıyla her türlü takdirin üstündedir.

Burada değinilmesi gereken bir gerçek, toprak koruması ve su rejimi bakımından ormanın önemi, bugün Türkiye'nin oldukça geniş çevreleri tarafından anlaşılmış ve kabul edilmiş olmasına rağmen, orman tahribatının devam etmesi ve önlenememesidir. Hatta bazı yıllarda Hükümet Programlarında orman politikasına yer verilmemiş olması da üzücüdür. Birçok mıntıklarımızda yarı göçebe yaşamının tahribatının, aşırı hayvan otlatmasının, orman yangınları ve açmaların devam ettiğini üzülerek izlemekteyiz. Gelişmiş memleketler orman tahribatını çok kesin müeyyidelerle tamamen önlemişlerdir. İsviçre ormanın su taşkınlarını, toprak erozyonunun ve nehir taşkınlarının münbit araziye moloz ve taş yığınlarıyla dolmasını önleyici fonksiyonlarını çok erken anlamış ve bu maksatla 1876 yılında ormanların muhafazası ve dağlarda tıraşlama kesimlerinin yasak edilmesine dair kanunu çıkarıp özenle uygulamış bulunuyor. Ancak bu tedbirler ilmi araştırma buluş ve bilgilerin bir meyvesi olmaktan ziyade, aşağı İsviçre arazisinin 1868 ve 1876 yıllarında maruz kaldığı büyük su taşkını afetlerinin reaksiyonudur.

İsviçre ve benzeri memleketlerde olduğu gibi, memleketimizde de biraz evvel misalleriyle sözünü ettiğim sel ve su taşkınlarının neden oldukları zararlardan hatıta felâketlerden ders almakda çok geciktiğimiz inancındayım. Her geçen yılın bu işleri güçleştirdiğini, hatta bir gün imkânsız hale getirebileceğini unutmamalıdır.

Türkiye orman varlığını çağdaş ve bilimsel tedbirlerle kalite itibarıyla en verimli duruma getirmek ve planlı çalışmalarla mümkün olduğu kadar en kısa zamanda harap ormanları ve orman rejimine giren gerçek ormanın yaşam alanı arazisini ağaçlandırmalarla genişletmek, ağaçlandırmalarla birlikte erozyona karşı en etkin ve kapsamlı tedbirleri almak zorunluğu ve görevleriyle karşı karşıya bulduğumuz halde, üzülererek ifade etmeliyim ki, Tarım ve Orman Bakanlığının sorumlu çevrelerinden zaman zaman yükselen bazı beyanlar, bu realitelere tamamen ters düşer mahiyettedir. Hele yurt tarımına güç kazandırmak hevesiyle Türkiye'de tarım arazisini orman arazisi aleyhine genişletmek gibi kriterleri, kapsamı ve nereye varacağı henüz belirgin olmayan bir fikrin peşinde olmayı, biraz evvel çizmeye çalıştığım acı fakat gerçek tablolar ve Türkiye su rejiminin düzeltilmesi konularında ulusca benimsemek zorunda olduğumuz tedbirler karşısında, tasvip etmeye imkân yoktur. Orman rejimine giren araziye ve ormanın yaşama alanını daraltma düşüncesi, orman yetersizliğinden ileri gelen ve Türk insanlarına olduğu kadar tarımına da acı sonuçlar getiren olayların giderek artan boyutlarda devamına adeta kayıtsız kalma anlamına gelir.

Ulu Önderimiz Atatürk, «Ormansız yurt vatan değildir» diyerek kurtardığı vatan toprakları ile ormanı çok derinden ilişkiye getiren ve Türkiye'de ormanların kolektif-kültürel fonksiyonlarını ilk defa ve en veciz biçimde ifadelendiren bir li derdir. Her ne kadar Türkiye ormancılığının ve bilhassa ormancılık öğretiminin tarihi 19. yüzyılın ortalarına (1857) kadar gerilere giderse de, Osmanlı İmparatorluğu da dahil Cumhuriyete kadar teknik ve bilimsel alanda meydana getirilmiş kayda değer bir esere raslanmaz. Ulu Önderimiz orman yetiştirmeyi ve doğrudan doğruya kendi inisiyatifi ile fiilen gerçekleştirmiştir. Ankara'da kurduğu çiftliğe «Orman Çiftliği» adını vermiş, böylece Başkent ve çevresinin ağaçlandırılması Ata'mızın yüksek direktif, irşad ve sürekli ilgisi ile yürütülmüş ve stebin bu kurak yöresini çok zor koşullar altında kısa bir zamanda ağaç ve orman örtüsüne kavuşmuştur. Bu çalışmaları, Türkiye'nin ilk ormancılık teknik tatbikatı özellikle silvikültürel uygulamaları olarak şükranla kaydetmek görevimizdir. Ülkemizde tekniğine uygun ilk orman fidanlığı da Yüksek Orman Mektebi fidanlığından sonra Atatürk'ün direktifleriyle 1925 yılında Ankara Orman Çiftliğinde 13 hektarlık bir alan üzerinde kurulmuş ve bunu Cumhuriyet döneminde bölgesel diğer fidanlıkların açılması izlemiştir. Böylece 1980 yılı sonuna kadar tesis edilen fidanlıkların sayısı 1 adetten 147 ye, yüzölçümleri de 13 hektardan 2557 hektara ulaşmıştır. Bu genel fidanlık alanı ile Türkiye, Balkanlar da dahil, orta ve Güney Avrupa'da üçüncü ülke durumundadır. Bizi, ormancılığı çok eski ve gelişmiş memleketler arasında böyle bir çağdaş ve ileri duruma ulaştıran tarihsel başlangıcın bütün şerefi Aziz Ata'mıza aittir. Keza Atatürk'le başlayan ağaçlandırmalar, 1980 yılı itibarıyla bir milyon hektara ulaşmak üzeredir. Bu misalleri, o zamandan bugüne kadar ormancılığımızın türlü alanlarda kaydettiği gelişmelerden sadece biri olarak belirtmek ihtiyacını hissetmiş bulunuyorum. Diğer ormancılık çalışmalarının dünya ormancılık günü ve silesi ile Bakanlığın yetkilileri tarafından kamu oyuna duyurulacağını umarım. Her halde en büyük ilerleme ve gelişmeleri kaydeden Cumhuriyet eserleri arasında Türkiye ormancılığının ileri öğretim, araştırma, idari ve teknik uygulamalarıyla önemli bir yeri olduğunu ifade etmek yanlış olmaz. Bu gerçeği kıvançla belirtmek yerinde olur.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 1922 yılında birinci dönem üçüncü toplantısını açış konuşmasında Atatürk «Memleketin genel sağlığı yönünden önemi açık olan ormanlarımızı çağdaş uygulamalarla en iyi durumda bulundurmak, genişletmek ve ormanlarımızdan üstün fayda sağlamak temel prensiplerimizden biridir», keza aynı yılda «Gerek ziraat ve gerek memleketin servet ve sıhhati nokta-i nazarından ehemmiyeti muhakkak olan ormanlarımızı asri tedbirler ile iyi durumda bulundurmak, genişletmek ve azami fayda sağlamak esas düsturlarımızdan biridir» demek sureti ile ,ormanlarımıza verdiği önemi biz bilim adamlarından çok daha önce ve daha veciz biçimde dile getirmiş ve özetlemiştir. Vurgulamak isterim ki, benim burada özetlemeye ve açıklamaya çalıştığım hususların hemen hepsi, büyük devlet adamı Aziz Ata'mızın belirtilen ifadelerinde kısa fakat çok anlamlı olarak yerlerini almış bulunmaktadır. Ata'mızın belirttiği bu temel prensipler sadece 1981 Türkiye ormancılık politikasının değil, aynı zamanda bugün ormancılığı eski ve ileri memleketlerin de orman anlayışının ve ormancılık tatbikat düsturlarının ana amaçlarını oluşturmakta, batının ormancılık literatüründe ifadelerini bulmaktadır. Ulu Önderimizin memleket sağlığını, doğasını ve tarımını koruyan ormanlarımız için söylediklerine ve ormancılığımıza yön verici direktif ve ilkelerine uymayı, sadece orman ve doğa ile baş başa olan ve doğanın korunmasında en büyük yükü sırtlarında taşıyan bir avuç Türk ormancısından beklemek doğru olmaz; bu ilkelere başta aydınlarımız olmak üzere ulusumuzun bütün kesimlerince yürekte benimsenmesi ve gereklerinin özenle yerine getirilmesi zorunluğudur.

Değerli dinleyicilerim ;

Dünya Ormancılık Gününü kutlama vesilesiyle yaptığım bu konuşmaya son verirken doğumunun 100. yılında vatanımızın aziz ve kahraman kurtarıcısı, Türkiye ormancılığının kurucusu Ulu Önderimiz eşsiz Atatürk'e karşı şükran duygularımızı dile getirmeyi, onun bütün ilkelerini ve inkılaplarını gönülden benimsemiş evlatları olarak kutsal bir görev saydığımı ifade ederim. Bu ifadelerimle, yüksek heyetinizin, aynı zamanda Atatürk'ün kurduğu ve yönlendirdiği Türkiye ormancılığını bilimde ve tatbikatta üstün ve fiili çalışmaları ile çağdaş seviyeye çıkarmak çabasında olan Sayın bilim elemanlarının ve değerli meslekdaşlarımın en samimi duygularına tercüman olduğuma şüphe yoktur. Dünya Ormancılık Gününde tüm orman sevenlere ve orman için çalışanlara başarılar dilerim. Saygılarımı sunarım.